

Skolelederens beretning til Generalforsamlingen 2022

Indledning

Tænk, så blev det allerede tid til en ny generalforsamling.

Frekvensen omkring vores GF`er har været lidt ujævn i de sidste par år.

Før sidste års version var der gået næsten halvandet år siden den seneste, og til det her års udgave, er det kun knap 8 måneder siden vi sidst mødtes i det her forum.

Årsagen er selvfølgelig den der influenzaudgave, som nogen har valgt at kalde corona.....

Men det er godt at mødes, for der sker meget i vores verden – både i den nære og i den der ligger udenfor. Det er det godt at være opdateret på.

Inden jeg kommer til opdateringsdelen af min beretning, vil jeg dog gribe lejligheden til at hejse flaget for noget, som på mange måder står centralt for den såkaldt "frie verden" hvor vi bor, og for de frie grundskoler, som vi er en del af. Derfor vil jeg indlede med at dyrke begrebet "frihed" lidt.....

På alle planer er friheden værd at kæmpe for, og kampen raser i høj grad lige nu.

Vi skal ikke bevæge os mere end et par timers flyvetur imod øst, før vi ser et helt folk der kæmper for sin frihed til at eksistere i egen ret (til sammenligning ligger Rom 3 timers flyvning væk, så det her foregår lige henne i naboens have).

Et sted hvor kampen om friheden er en kamp på liv og død, og hvor alt for mange betaler den ultimative pris for at forsvare deres frihed. Og, er der mange der mener, for at forsvare alle vi andres frihed til at træffe egne beslutninger og leve i en verden hvor den stærke ikke altid har ret.

Når jeg om lidt taler om frihed i en dansk skolekontekst kan og skal vi ikke sammenligne det med Ukraines kamp for frihed og selvstændighed. De kæmper på alles vegne, og fortjener – uanset politisk tilhørsforhold - fuld opbakning fra os i den "frie verden".

Men den giver os lidt at tænke over, når vi skal indrette en skolehverdag for de unge generationer her i landet. Måske skal vi bruge det som anledning til at få øje på, at frihed og demokrati ikke er noget "gudgivent" og selvfølgelig?

Det er rettigheder som er hårdt tilkæmpede, og som vi skal værne om og gøre vigtige i alt hvad vi foretager os med de unge generationer. Vi må ikke glemme det.

Det er i min optik ikke gjort med undervisning i samfundsfag og styreform, og det er ikke gjort med opslag i en bog eller med udformningen af et projekt om demokrati i 8.kl.....

Efter mine begreber skal den demokratiske dannelse gennemsyre hele vores måde at møde børnene og lave skole på. Det er ikke kun via det faglige indhold eleverne bliver præsenteret for den demokratiske dannelses elementer. Det er i mindst lige så høj grad via den måde de bliver mødt på i hverdagen og bliver inddraget og gjort vigtige.

Boglig faglighed er vigtig – ikke bare fordi DI siger det er godt for konkurrenceevnen - men fordi den giver de kommende generationer et fundament at udvikle og skabe nyt ud fra – det kræver viden at få viden kan man næsten sige.

Den er også vigtig, fordi deltagelse i et demokratisk samfund betinger en vis grad af stillingtagen, hvilket i høj grad hjælpes på vej af at være i stand til at sætte sig ind i ting og forholde sig oplyst kritisk til dem. For at kunne sætte sig ind i ting, er man derfor helt elementært nødt til at kunne læse, skrive, regne, tale fremmedsprog, vide noget om naturfag m.v.

Men mindst lige så vigtigt er det, at vi lærer børnene at arbejde sammen, at lytte til andre, at tage kritisk – og respektfuldt – stilling til det de møder, og at udtrykke sig.

Vi skal insistere på at lære dem både at give plads til andres synspunkter og måder at være på – og kende deres egen ret til – måske oven i købet pligt til – at tage selvstændigt stilling og give udtryk for det.

Det kan man lære på mange måder tror jeg – hvis man ellers er bevidst om at gøre det – og hvis man eksisterer i et samfund hvor der er plads og frihed til at gøre det.

Vores skole tager afsæt i et bredt faglighedsbegreb.

Vi vægter bestemt den boglige faglighed, men de praktiske og æstetiske fagligheder har samme gyldighed for os som den boglige.

Teater, musik, billedkunst og madkundskab lærer børnene andre problemløsningsstrategier og samarbejdsformer. De åbner på en gang for evnen til at løse problemer på flere måder og udvider elevernes horisont. Det er godt for både konkurrenceevnen kunne man hævde – men endnu vigtigere for børnenes egne gode og mangfoldige liv.

Og kombinerer vi den boglige og de praktisk-/æstetiske fagligheder med hinanden i forløb, skaber vi både en sjovere undervisning og bedre muligheder for, at det eleverne lærer rent faktisk bliver ”hængende” som noget de kan anvende i deres liv.

Ser vi på formålet om at fremme den demokratiske dannelse, handler det dog ikke alene om vores brede faglighedsbegreb. Det handler i højere grad om de processer som undervisningen og mødet med eleverne praktiseres igennem.

Eleverne skal inddrages, være aktive og udfordres og tages alvorligt der hvor de er.

Det ser man fx i de mange fælles forløb hvor eleverne arbejder sammen – ofte på tværs af alder og køn.

Det ser man i teater og musikforestillingerne hvor eleverne øver sig i at ”stå frem” og udtrykke sig – selvom man nogle gange skal overvinde sig selv for at gøre det.

Det ser man på lejrskolerne hvor de ”står på egne ben”, og finder ud af at de godt kan uden mor og far.

Og det ser man i masser af projekter – både faglige, men også omkring den sociale trivsel i klasserne - hvor de inddrages i at definere problemstillingerne, før de arbejder med at finde løsninger.

Børn er forskellige (”no shit Sherlock.....”), og de har krav på at vi viser dem en mangfoldighed i undervisningen.

Der skal være forskellige undervisningsformer, så de alle kan ”shine”, der skal være stærke fællesskaber, så de kan være trygge og så skal deres horisont gøres bredere end den boglige fagligheds snævre bud på fremtidens kompetencer.

Derfor skal skolegangen også indrettes så der er plads til at lære med både hoved og krop.

Til at lugte som røgede salamier når historieundervisningen om stenalderen kombineres med et madlavningsforløb over bål, og til at stå på scenen iført fjerboa, som kulminationen på et tværfagligt humanioraforløb om kønsidentitet – udtrykt igennem en musical.

Børneliv er vigtige og skal tages alvorligt.

Barndommen er en fase i livet som ikke bare skal overstås indenfor på forhånd definerede skabeloner og målsætninger.

Det handler ikke bare om at gøre de unge mennesker klar til at træde ud som voksne produktive elementer i den anden ende af barndommen, men om at gøde udviklingen for at de og vi fortsat kan leve i et demokratisk og frit samfund.

Det handler om demokratisk dannelse og om at hjælpe eleverne med at finde ud af, at de er værdifulde.

Ikke bare som brikker i en global konkurrence imod kineserne og alle de andre "rødder", men helt enkelt fordi de er vigtige og værdsatte medlemmer af et fællesskab.

"På Den lille Skole er man nogen" var der for et par år siden en elev der sagde til mig da jeg spurgte ham, hvordan det havde været at skifte skole hen til os (han ankom på mellemtrinnet fra en større skole).

Og kan vi give eleverne det med – at de er "nogen" i et fællesskab - i deres egen ret for det de er, og ikke alene for det de præsterer, så er vi nået langt.

Det gælder både i forhold til de unge menneskers trivsel i et moderne samfund med vanvittigt opskruede præstationsforventninger, hvor ikke bare uddannelsessystemet, men også de sociale medier forventer konstante toppræstationer af dem.

Men det gælder i høj grad også i forhold til at skabe de demokratisk dannede individer, som i fremtiden skal værne om vores demokrati og fællesskab.

Lad os derfor lære børnene at arbejde sammen med andre, at turde løfte deres stemme og bidrage, at lytte og at behandle andre med respekt; lad os lære dem at problemer ofte har flere løsninger end en, og at lige præcis deres bidrag er vigtigt.

Lad os lære dem at "placere sig selv i verden" og hjælpe dem til at forstå både værdien af fællesskabet og af deres egen værdi i det – så skal de nok tage over med sikker hånd når de bliver voksne.

Og giv dem så samtidig en spændende og afvekslende skolehverdag, hvor de boglige elementer selvfølgelig har deres plads, men hvor de praktiske og æstetiske elementer vægtes meget højt, så deres nysgerrighed vækkes og fastholdes.

Giv dem noget mere lilleskole.

Nu vil jeg invitere jer en tur ned på jorden igen og lade resten af beretningen beskæftige sig med den mere praksisnære orientering omkring "livets gang i Lidenlund" på Danmarks ældste lille skole.

Børnetallet

Skolens børnetal pr.1 september 2021 var 231 elever. Det ligger på niveau med det stabile elevtal, som vi har haft i de seneste mange år og som vi fortsat ser.

Der er ingen planer om at ændre på elevtallet, og vores mål er derfor at fastholde elevtilslutningen stabilt på det leje vi har i dag.

Vi oplever fortsat en stor søgning til skolen, og der er ventelister til de fleste klasser.

For et par af årgangene på mellemtrinnet er ventelisterne ikke så lange som på andre, hvilket hænger sammen med at vi, under corona, var helt i bund i ventelisterne på enkelte klassetrin.

Der er god gang i henvendelserne fra interesserede forældre igen, og vi nærmer os vores normale niveau for opskrivning på ventelisterne.

De kortere ventelister i enkelte klasser har betydet, at flere forældre har oplevet, at få tilbudt en plads hurtigt. Selvom det er meget trygt for skolen med lange ventelister, har det faktisk været rart at kunne tilbyde en plads hurtigt, i stedet for altid at måtte fortælle interesserede forældre, at det har meget lange udsigter med optagelsen af deres barn.

For indskolingsklasserne og for de klasser som skal starte i de kommende 3 år er ventelisterne fortsat meget lange, så skolens "fødekæde" må, i lighed med de sidste mange år, vurderes at være i orden.

Skoleudvikling og aktiviteter

I løbet af det seneste år har skoleudviklingen og vores aktiviteter i stor udstrækning igen været præget af corona.

Under min beretning sidste år gjorde jeg rede for hvordan coronaepidemien havde påvirket skolen frem til sommerferien 2021. Det vil jeg ikke bruge tid på at gentage nu, og jeg runder derfor blot situationen fra sommerferien og frem til jul.

Jeg gør det ganske kort, for der er ærligt talt ikke så meget positiv energi at hente i at tale om corona.

Coronapandemien havde igen i efteråret stor indflydelse med smitteudbrud, opsporing af nære kontakter, aflyste traditioner, konstant ændrede retningslinjer m.v.

Frem til omkring d.1.november var det forholdsvist fredeligt med blot et par tilfælde af smitte blandt eleverne, men det ændrede sig markant i løbet af november.

Vi forsøgte at gennemføre billedtemaet og musicalperioden, men en uge inde i forløbene måtte vi kapitulere, da antallet af smittede nærmest eksploderede.

De fleste billedtemahold på mellemtrinnet blev hjemsendt med enten smitte eller som nære kontakter, og ferniseringen lørdag d.27. november blev aflyst. De fleste hold nåede dog langt inden de lukkede ned og mange fortsatte online – så selvom vi må konstatere, at heller ikke billedkunstundervisning fungerer optimalt online, endte det faktisk med, at langt de fleste elever blev færdige med deres kunstværker. Derfor er det heldigvis igen i år, børnenes kunst som pryder væggene på skolen.

Musicalen for de ældste elever nåede en uge ind i forløbet inden vi "trak stikket". Musicalen er en stor og vigtig begivenhed i vores overbygning, så stedet for helt at aflyse den for andet år i træk, valgte vi at omlægge undervisningen og flytte den til foråret 2022, hvor den heldigvis kunne gennemføres.

I efteråret kom skolerne i Danmark i spil i den nationale teststrategi.

I den forbindelse oplevede vi at få omdannet Den røde kælder til podelokale, samt få brudt undervisningen op flere gange om ugen, idet vi indgik i det kommunale beredskab omkring testning af skolebørn i skoletiden.

I starten blev de ældste elever samt personalet tilbudt to ugentlige kviktest på skolen, men fra jul og frem til vinterferien i år, gjaldt tilbuddet for alle elever minus børnehaveklassen.

I lighed med de mange skemaændringer, virtuel undervisning og konstante omstillinger til skiftende og uforudsigelige vilkår som har præget skolehverdagen de sidste par år, var også testregimet et kæmpemæssig logistisk projekt, som greb meget forstyrrende ind på hverdagen.

Det var derfor en meget stor lettelse, da det efter vinterferien blev besluttet, at testning ikke længere skulle koordineres og gennemføres på skolen.

I løbet af november/december måned blev der registreret rigtig mange tilfælde af corona på skolen. I alt nåede vi at registrere 40 tilfælde af corona – 38 elever og 2 fra personalet.

I hvert eneste tilfælde blev større eller mindre grupper af elever og lærere hjemsendt som nære kontakter.

I den sidste uge af november var smitten så udbredt blandt vores mellemtrinselever, at Styrelsen for Patientsikkerhed udstedte et påbud om at hjemsende dem i en uge. Fra d.15-12 og frem til d.4 januar 2022 besluttede regeringen så at hjemsende samtlige skolebørn i Danmark til det som undervisningsministeren, vist nok lidt uheldigt, kom til at kalde for en tidlig juleferie.

Der var dog ikke tale om juleferie, men om en midlertidig tilbagevenden til skærmen i hjemmeundervisningen og til den virtuelle undervisning. Og det er der vist trods alt nok ikke ret mange af hverken børnene eller os andre, som regner ind under kategorien "ferie".... Alle var dog ikke helt hjemsendt idet vi, i ugen op til jul, for første gang havde 8.kl. til eksamen i Madkundskab. Det endte med at blive et lidt kaotisk forløb, som desværre er eksemplarisk for den virkelighed vi har lavet skole under i de seneste par år.

I løbet af få dage kom der 3 forskellige beskeder fra Undervisningsministeriet:

Først skulle eksamen gennemføres som planlagt. Det planlagde vi efter og eleverne var i gang med forberedelserne i grupper, indkøbene var foretaget og censoraftalerne på plads.

Så skulle alle elever hjemsendes, eksamen blev aflyst, og eleverne skulle have deres årskarakterer ophøjet til eksamenskarakterer. Der gik meldinger ud til elever og forældre og alle sænkede skuldrene.

Og så – hen over den sidste weekend inden den rigtige juleferie selvfølgelig – gik Undervisningsministeriet fuldstændig contra og meldte ud, at eksamen alligevel skulle gennemføres. Vi protesterede selvfølgelig over den helt urimelige situation de satte os og vores elever i, men der var ikke noget at gøre. Hvis ikke vi gennemførte eksamen ville eleverne miste deres retskrav på optagelse til de gymnasiale uddannelser. Resten af weekenden og mandagen brugte vi derfor på at redde stumperne og eleverne gjorde deres bedste for at blive klar til tirsdag, hvor de første grupper skulle op. De måtte dog ikke forberede sig på skolen – alle var jo hjemsendt – så det var kun eksamen de måtte møde frem til.....

Hvis nogen forsøger at finde enten rimelighed eller logik i det her, leder de forgæves, men trods den vanvittige optakt, gik det heldigvis fint til selve eksamen.

Der er ingen tvivl om, at corona generelt har sat sine spor.

Den har begrænset vores udfoldelsesmuligheder, spændt ben for mange planer, skabt udfordringer for både skolen og for de hjem skolens børn kommer fra, og har sat fællesskaberne på prøve.

Der er heller ikke nogen tvivl om, at den har trukket store veksler på energien mange steder, og der er nok flere end mig som føler sig en smule flade ovenpå alt det her.

Min fornemmelse er dog at vi, trods de udfordringer som corona har givet os, har klaret os rimeligt godt igennem og har formået at holde liv i flammen og lave lilleskole "på trods".

Skulle man være det mindste i tvivl om at lilleskolesjælen er intakt, efter ophævelsen af restriktionerne, behøver man bare besøge skolen og mærke hvordan det igen bobler frem med sjove og kreative undervisningsforløb, teater- og musikforestillinger (musicallen var så de små hår rejste sig på armene af den ellers garvede skoleleder), børn der leger på tværs af klasser, morgensang for alle og af elever som både er glade og optagede af deres aktiviteter – hvad enten det nu er leg eller undervisning de er i gang med.

Corona er på retur – men det er lilleskolen ikke!

Evalueringsaf udviklingsmålene fra det forløbne år:

- *"Fællesskab på tværs"*

Vi har fået en ny sal, og en del af forudsætningerne for byggeriet var, at vi alle sammen skulle kunne være der på en gang. Planen var derfor at arbejde med nye former for morgensang og samlinger. Hele efteråret måtte vi dog ikke være sammen på tværs af klasserne, så vi har stadig en del fællesskab til gode på den konto.

De fælles fagdage røg desværre også i coronaspanden. Dog nåede vi en "snas" af den fælles lyrik/musikdag, da Per Vers var på besøg i efteråret. På grund af forsamlingsloftet, kunne vi dog ikke have alle eleverne samlet samtidig.

Naturfagsdagen og demokratidagen kunne ikke gennemføres.

De fælles fagdage tages op igen næste år, og særligt demokratidagen bliver spændende. Her er det nemlig tanken, at elevrådene er med til at planlægge begivenhederne.

- *"Overbygningen"*

I overbygningen var det planen at arbejde med fællesskabet via morgensang, cafeeftermiddage m.v.

Morgensang med resten af skolen er kommet i gang, men på grund af mange ændringer i efteråret er OB's egen morgensang og cafeeftermiddagene ikke kommet i gang.

Vi satte også fokus på at styrke gennemsigtigheden og overskueligheden i grundfagene og på at videreudvikle linjefagene, så eleverne fik mulighed for at møde dem oftere hen over året. Linjefagsstrukturen blev ændret op til skoleårets start, og vi samlede ansvaret for historiefaget og samfundsfaget hos hver deres faglærer, så der kunne sikres en "rød tråd" i fagene – som jo blandt andet også indgår i det tværfaglige "humaniorafag" og i musicalen.

Det er vanskeligt at evaluere fornuftigt på ændringerne med de mange coronabenspænd der har været, men vi tror fortsat på ideen og fortsætter derfor med samme udviklingsmål næste år.

Endelig har det været et udviklingsmål for overbygningen at udvikle et koncept for afviklingen af den nye obligatoriske afgangsprøve i praksisfaglige valgfag i 8.kl., som hos os jo er Madkundskab.

Tidligere i min beretning har jeg underholdt med hvordan det gik til selve eksamen.

Vores model med at tage hele madkundskabsuger ud af skemaet for 7.kl. og 8.kl. virkede fagligt, men den var meget indgribende og forstyrrende for både de involverede klasser og lærere og for resten af skolen.

Vi laver derfor om i modellen næste år, sådan at madkundskabsundervisningen foregår i 4 ugentlige lektioner fra midten af 7.kl. og frem til midten af 8.kl., hvor der føres til eksamen. Som en overgangsordning får vores nuværende 7.kl. 2 ugers Madkundskab her i foråret inden de tager fat på deres ugentlige 4 lektioner efter sommerferien.

På sigt er det fortsat planen, at madkundskabsfaget bygges op om en tydelig "rød tråd" helt fra 1.kl, men i første omgang er tråden tydeligst fra p-fag i 6.kl og op igennem 7.kl. og 8.kl, som tænkes som et sammenhængende 3 årigt forløb med den samme gennemgående lærer.

- Læseindsats:

Der er blevet arbejdet med faste tidspunkter for læsning (morgenbånd), fælles fokus på forskellige læsestrategier, inddragelse af faglig læsning i alle fag og et løft af

ordblindeområdet.

Indsatsen koordineres af vores læsevejleder og der følges løbende op af hele lærerstaben. Hver morgen starter dagen for alle elever med 20 minutters morgensang eller læsebånd (herunder faglig læsning). Derefter går man til det første modul.

Klasserne i grundskolen har fortsat et obligatorisk årligt læsekursus i et temaforløb, og i overbygningen har vi udviklet et format i form af fælles dage med fokus på læsestrategier. Læseindsatsen har kørt uanset coronabegrænsningerne, og vi er fortsat i gang. Vi høster løbende erfaringer fra lærerne og vi devaluerer ved afslutningen af hvert forløb. Indtil videre er der primært gode erfaringer, men den endelige evaluering tager vi først til sommerferien.

Præsentation af udviklingsmål for det kommende år:

I det kommende år arbejder vi med følgende udviklingsmål:

- *"Fællesskab på tværs"*
- *"Læseindsats"*
- *"Overbygningen og lidt 6.kl."*
- *"To-lærertimer"*
- *"Skole-hjemsamarbejde"*

"Fællesskab på tværs":

Vi arbejder videre med at udvikle morgensang og samlinger – hvor både dele af – og hele skolen er med samtidig.

Vi laver fælles fagdage – og så genoptager/genopdager vi alle de fællesskabsfremmende aktiviteter som corona spændte ben for i en del af dette skoleår (fremvisninger, p-fag, linjefag, forløb på tværs af klasser, venskabsvenner m.v.)

Vi flytter billedtema- og musicalugerne så de ligger tidligere på efteråret, og dermed mindsker vi risikoen for at ramme corona-/influenzasæsonen.....

"Læseindsats":

På baggrund af evalueringen til sommer, fortsætter vi med fokus på læseindsatsen.

"Overbygningen og lidt 6.kl.":

Vi indfører ny struktur for madkundskabsfaget med 4 ugentlige lektioner for 7.kl./8.kl. i et halvt år hver (sidste halvdel af 7.kl. og første halvdel af 8.kl. frem imod eksamen i vinterterminen).

Da der skal frigøres timer til faget og vi ikke ønsker at gøre elevernes skoledage endnu længere, afkorter vi onsdagene (med linjefag og humaniora) fra 7 lektioner til 6 lektioner. Samtidig flytter vi to tysklektioner ned i 6.kl. og reducerer tysk med 1 ugentlig lektion i 7.kl. og 8.kl.

Endelig reducerer vi engelskfaget med en ugentlig lektion i alle tre ob klasser (samlet ligger vi fortsat over folkeskolens vejledende timetal i faget).

To-lærertimer:

Vi har i forvejen to-lærertimer i mange forløb, men næste år udvider vi konceptet da det giver rigtig god mening.

Ressourcerne til dette og til at dække madkundskabsfaget skal findes via en omstrukturering. Helt konkret henter vi timerne på to fagområder, hvor vi længe har ligget langt over det timetal som skoler normalt giver: Matematik og engelsk.

Matematik i grundskolen får derfor fremover 5 ugentlige lektioner, imens engelsk i overbygningen får 3 ugentlige lektioner. Begge fag er fortsat højt prioriterede og de ligger stadig over folkeskolens vejledende timetal.

Forældresamarbejde:

Det tætte forældresamarbejde ligger centralt i skolens virksomhed. Såvel samarbejdet imellem skole og hjem, som samarbejdet forældrene imellem er vigtige elementer for elevernes udvikling og trivsel, og vi lægger ikke skjul på, at vi forventer lidt mere af "vores" forældre, end mange andre skoler gør. Den lille Skole er i høj grad et fællesskab, og vi er alle forpligtede på at bidrage, for at få det til at fungere.

Men er det de rette forventninger vi har til hinanden? Er det de rette samarbejdsfora vi stiller til rådighed? Er der for lidt – er der for meget"?

Bestyrelsen har, sammen med personalet, besluttet at give vores forældresamarbejde et "serviceeftersyn", og hen over de næste to skoleår vil vi derfor arbejde med det som et fælles skoleudviklingsprojekt.

Overordnet set er det min vurdering, at skolen fortsat er i en rigtig god udvikling.

Corona har udfordret vores skoleform, men måden som alle omkring Den lille Skole har tacklet det på viser styrken, og giver mig ro i forhold til den fremtidige udvikling af skolen.

Der er en levende udvikling omkring fag, aktiviteter og elever, som nu igen har fået gode kår.

Det betyder en afvekslende skolehverdag fyldt med gode oplevelser og traditioner, med spændende undervisning, med plads til at få fingrene i "mulden" - og med fokus på, at alle elever skal trives og have det godt i skolen. Som det skal være på en rigtig lilleskole!

Økonomi

Som I kan se af regnskabet, har vi fastholdt den gode tradition med at præstere et pænt overskud. Trods ombygning af salen ser det fortsat trygt og godt ud, men råderummet er selvfølgelig mindre end før ombygningen.

Det gælder også for budgettet i indeværende regnskabsår. Skolen har fortsat en sund og stabil økonomi, men vores margin er mindre.

Vi har fastholdt en tæt økonomistyring og en konservativ budgetlægning, og sammen med det stabile elevtal, udgør det fortsat hjørnestenene i den sunde økonomi.

I årsregnskabet kan I læse ledelsens beretning omkring økonomien, og revisoren har også underholdt med tallene på generalforsamlingen, så jeg går ikke dybere ned i det nu.

Jeg vil dog nævne, at bestyrelsen i øjeblikket drøfter hvilke muligheder vi har for at gøre vores råderum lidt større.

Vi ser sandsynligvis ind i større udgifter – til både vedligeholdelse og til imødekommelse af den stigende inflation - i de næste år, og det er derfor god skik at være på forkant med økonomistyringen.

Samlet vil jeg dog konstatere, at økonomien fortsat har det godt på Den lille Skole.

Vi har råd til udvikling og luft til at håndtere pludseligt opståede ekstraudgifter i et rimeligt omfang.

Samtidig har vi tryghed omkring skolens fremtidige drift, så alt i alt er vi i en ganske god økonomisk position.

Personale

Hvis personalet er den vigtigste enkeltfaktor for skolens kvalitet, så ser det lyst ud for Den lille Skole!

For nylig kom jeg vist til at prale af vores personalegruppe da jeg skulle give en ekstern oplægsholder en lille intro til hvad han havde at arbejde med – og dermed hvad skolen har at arbejde med hver dag.

Efter at have tilbragt en hel dag i Rørvig sammen med os, med at diskutere skoleudvikling og værdier skrev han efterfølgende det her til mig:

"Det var virkelig fedt at være med; du nævnte til et af formøderne, at dit personale var The A-team og det bekræftede de da til fulde. Sikken energi og deltagelse – og musikalitet og..."

... og dygtighed og professionalisme og ukuelighed – hvis jeg lige selv skal forlænge remsen af superlativer lidt....

Uanset hvad, er det meget godt spottet af oplægsholderen, og et ganske pænt skudsmål at få som personale, efter at have ligget underdrejet i coronamorads og begrænsninger alt for længe, og først for nyligt være blevet "sluppet på græs" igen.

Personalet på vores skole består af vidt forskellige personligheder, hvilket vi oplever hver eneste dag – og som I forældre også oplever løbende i skole-hjemsamarbejdet.

Vi gør ting forskelligt.

Vi er forskellige, men ingen er ligeglade og for alle gælder det, at det faktisk virkelig betyder noget for os, at være med til at lave den her skole.

Det betyder også, at der ind imellem kan diskuteres og menes alt muligt om alt muligt.

Vi ser ikke ens på alt og vi har meget forskellige måder at arbejde på.

Derfor diskuteres der også både passioneret og indlevende på lærerværelset ind imellem, hvilket jeg tror er en nødvendig præmis på en arbejdsplads med det meningsfulde indhold, og den store frihed, som vi deler

Med friheden følger både engagement og arbejdsglæde, men der følger også store forpligtelser med. For når vi nu ikke bare vil gøre som alle de andre skoler, hvad er det så vi stiller i stedet for – og hvorfor?

Skolens værdier, visioner og dannelsesperspektiver giver et afsæt for de svar der kan gives. De er gode, men de er ikke en manual, som giver et endeligt svar, som vi kan ankomme til.

Skal vores skole være meningsfuld, må vi derfor fortsætte med den levende pædagogiske debat og med den konstante insisteren på, at eleverne på vores skole skal opleve den bedste og mest meningsfulde hverdag, som vi kan give dem.

Også den pædagogiske debat på skolen har oplevet trangere tider under corona end ellers.

Vi har simpelthen ikke kunne mødes som vi plejer, der har næsten hele tiden været kollegaer væk som syge eller som nære kontakter, og rigtig mange beslutninger har skulle træffes hurtigt og entydigt. Derfor har der ikke været tilstrækkeligt rum for de demokratiske beslutningsprocesser og de fede diskussioner, som ellers er hjerteblod for os.

Det er der heldigvis igen nu – hvilket jeg tror vores kære oplægsholder tydeligt kunne mærke den dag i Rørvig.....

Generelt er der en rigtig god og positiv stemning blandt personalet, og en lyst hos alle, til at være på lige præcis den her skole.

I min optik bør vi være tilfredse med medarbejderstaben og med deres måde at tackle udfordringer som corona på – dygtigt, samvittighedsfuld og opfindsomt.

Men vi bør også være særdeles tilfredse med den lyst der er til at involvere sig – og til at blive involveret – i stort og småt omkring skolens udvikling.

Den kritiske tænkning ligger fundamentalt i lilleskoleånden – vi stiller spørgsmål, vi involverer os, vi tager stilling, vi placerer os selv i verden – og den tænkning er dybt forankret i personalet her hos os. Det har skolen og i særdeleshed eleverne gavn af!

Vi har brug for de her dygtige folk, og vi har brug for al deres opfindsomhed, engagement og ihærdighed også fremover, så lad os passe rigtig godt på dem.

Siden sidste generalforsamling er der blot sket en enkelt ændring på personalesiden, idet vi har sagt farvel til vores fuldtidspedel, Mickael, som kun nåede at være her 7 måneder. Skolen og Mickael havde forskellige forventninger til arbejdet som pedel, og han sagde derfor sin stilling op i midten af marts.

Frem til sommerferien klarer vi os med det vi har, og planen er at ansætte en medhjælper på deltid (evt. en flexjobber), til at teame op med Carsten fra august.

Sophie er på barsel skoleåret ud, og vi har derfor glæde af Sebastian i nogle måneder endnu.

Vores skole er i høj grad de mennesker, som møder eleverne og forældrene i hverdagen – ”Den lille Skole er altid os som er her” plejer jeg at sige.

Og dem som er her lige nu gør det ret enestående, og fortjener al den ros vi kan mønstre!

Bygninger og fysiske faciliteter:

Skolen har gennemført følgende større bygningsmæssige forbedringer i 2020:

- Udvidelse og renovering af salen, musikrummet og mødefaciliteterne på første sal blev færdige i slutningen af marts.

Jeg redegjorde dog for det i min beretning ved generalforsamlingen i august, og henviser derfor til den.

Bygningsmæssigt har salen altid været skolens ”hjerte”, og den beskrivelse synes jeg faktisk passer virkelig godt efter ombygningen.

Om det er i undervisningen, i morgenklubben, i frikvartererne, i klubtiden, til musikforestillinger, teater eller musical er hjertemetaforen fuldstændigt rammende:

Midt i skolen, stort, organisk, sundt og pumpende af liv.

- Udarbejdelse af en vedligeholdelsesplan for de næste 10 år – i samarbejde med et rådgivende arkitektfirma.

I løbet af efteråret fik vi udarbejdet en vedligeholdelsesplan af det rådgivende arkitektfirma CPH architects, og i slutningen af november fremsendte de en rapport til os.

Det var ved første gennemlæsning en chokerende oplevelse, idet de foreslog forbedringer for langt over 10 mio. kr. henover de næste 10 år.

Det viser sig dog, at de har stillet ”diagnosen” uden for alvor at gå i dybden. Fx foreslår de udskiftning af tag for mange mio. kr. i løbet af de næste 3-5 år, men uden de har løftet en eneste tagsten eller tjekket træværket.

De foreslår også en større udskiftning af vandrør, varmerør og afløb – uden de har haft et kamera nede i nogen af rørene, eller har skaffet sig adgang til selve rørene ad anden vej. Efterfølgende har vi derfor brugt en del energi på at kvalitetsteste deres konklusioner ved hjælp af håndværkere med særlig viden indenfor tagkonstruktioner på ældre bygninger samt VVS.

Den kvalitetstest har fået os til at sænke skuldrene gevaldigt igen:

Tagfirmaet har gennemgået taget af flere omgange, og umiddelbart ser det sundt ud.

Det er af ældre dato – mange steder med håndstrøgne tegl. Det ligger derfor ikke snorlige alle steder, og der er bestemt også grund til at holde øje med det og sørge for løbende vedligehold. Men en total udskiftning er skudt mange kilometer over målet.

Vi har aftalt en række forbedringer som skal laves i år, og så har vi lavet en aftale for fremtiden om et fast årligt gennemsyn af taget, hvor vi planlægger årets vedligehold.

Ligeledes er Alpha VVS i færd med deres vurdering af rørføringen, og heller ikke der ser der ud til at være nogen kæmpestore ”brændende platforme”.

Selvom vedligeholdelsesudgifter i +10 mio. kr. klassen ser ud til at være skudt langt forbi målet, må vi dog forvente at skulle bruge lidt flere penge på vedligeholdelse fremover.

Bestyrelsen har derfor besluttet sig for en vedligeholdelsesstrategi, hvor vi tager tingene i etaper indenfor den økonomi vi har til rådighed.

Der arbejdes på at skabe et lidt større økonomisk råderum, og de enkelte etaper aftales årligt i samarbejde med de faguddannede håndværkere, som fører fast tilsyn med bygningerne.

Det betyder at vi, foruden den nuværende løbende småvedligeholdelse, kommer til at lave nogle større opgaver hvert år i de næste mange år.

Processen med de rådgivende arkitekter og den efterfølgende dialog med de faguddannede håndværkere har lært os, at ingen vil love noget omkring en prioriteret rækkefølge på vedligeholdelsesopgaverne. Ting man tror vil holde i 20 år holder måske kun i et enkelt – og omvendt.

Jeg mener derfor det er en yderst fornuftig strategi for vedligeholdelsen der er besluttet.

Skulle der opstå pludselige bygningsmæssige udfordringer, som vi ikke har forudset, må vi løse dem – præcis som vi altid har gjort.

I 2022 planlægger vi følgende større bygningsmæssige forbedringer:

- Vedligeholdelse af tag og kviste – efter dialog med AL tagbyg.
- Udskiftning af trappetrin på udendørstrappen i skolegården.
- Mulig renovering af noget rørføring – efter dialog med Alpha VVS.

Afslutning

Afslutningsvis vil jeg takke bestyrelsen for et godt år.

Det har været rart at kunne mødes fysisk igen, og det er fedt at mærke det initiativ, den vilje til at handle på tingene og det hjerte for skolen der er til stede i bestyrelsen.

Jeg ønsker mig, at vi i det næste bestyrelsesår fortsætter i samme ånd hvor stemningen, trods forskellige synspunkter, har været rigtig god hele vejen.

Hvis jeg skulle ønske mig en lille forandring alligevel, så skulle det være, at vi kan være fuldtallige ved lidt flere møder end det er lykket i år.

Der er rigtig mange gode diskussioner og sjove opgaver at tage fat på, og så står vi i den frie grundskoleverden midt i en kamp for vores egen frihed og mulighed for at lave skole i "egen ret".

Politisk, administrativt og økonomisk mærker vi et stadigt tungere pres, som vi er nødt til at imødegå, hvis vi fortsat mener det er vigtigt at have frie grundskoler i Danmark – og hvis vi fortsat mener det er vigtigt, at have en sund lilleskole her på Gammelmoosevej.

Og det mener vi!

Derfor har skolen også brug for en bestyrelse som vil bakke op om, og tage del i, det udadvendte arbejde som går med at kæmpe for ordentlige betingelser for skolen, og for at de børn som befolker den, ikke stilles ringere end folkeskolens elever.

Til slut vil jeg, som altid, sige tak til de rigtig mange forældre, som hjælper til, kommer med input, bidrager med praktisk hjælp, og leverer såvel gode kontakter som ideer i hverdagen.

Det er udfordrende, men stadig godt at være skoleleder her på vores skole, som til stadighed kræver en del –men som også giver meget igen.

Hermed overlader jeg min beretning til GF